

CONSELL INSULAR
DE MENORCA

AJUNTAMENT DE MAÓ

PRIMERA REVISIÓ DEL PLA D'ACCIÓ AMBIENTAL MUNICIPAL DE MAÓ

Doc.5 Pla de seguiment 2009-2012

Versió 1

Desembre de 2008

Equip redactor:

Santa Clara, 30 07760 Ciutadella de Menorca
Tel. 971 480476 Fax 971 385118
mjesusbagur@gmail.com

CONSELL INSULAR
DE MENORCA

AJUNTAMENT DE MAÓ

PRIMERA REVISIÓ DEL PLA D'ACCIÓ AMBIENTAL MUNICIPAL DE MAÓ

Doc.5 Pla de seguiment 2009-2012

DIRECCIÓ FACULTATIVA

Consell Insular de Menorca

Joan Juaneda, biòleg

Ajuntament de Maó

Margarita Petrus, tinent de batle de Ciutat i Medi Ambient

Sonia Sans, tècnica de Medi Ambient

EQUIP REDACTOR

M.Jesús Bagur Benejam, Llic. en Ciències Ambientals

Neus Andreu Sunyer, Llic. Ciències Ambientals

CONSELL INSULAR
DE MENORCA

AJUNTAMENT DE MAÓ

Contingut

1. Preàmbul.....	5
2. Introducció	9
3. Organització del seguiment	9
4. Indicadors de seguiment	11
5. Indicadors clau de sostenibilitat.....	39

1. PREÀMBUL

Menorca, declarada Reserva de Biosfera el 1993, ha esdevingut un model paradigmàtic de compromís amb els valors mediambientals de desenvolupament sostenible i qualitat de vida. Un fet significatiu ha estat que la totalitat del seu territori, representat pels vuit municipis de l'illa, s'ha adscrit a la Carta d'Aalborg.

Durant el 2002 aquests municipis van iniciar els processos d'Agenda Local 21 amb la realització d'auditories ambientals que van servir per desenvolupar la diagnosi de situació mediambiental. El 2004 es van dissenyar els plans d'acció ambiental municipals amb la relació de programes, accions concretes i el sistema d'indicadors de seguiment definits per cada municipi, establint un procés participatiu en el qual es van constituir els Tallers d'Agenda Local 21. A partir d'aquest moment es va iniciar l'execució dels respectius plans d'acció.

A principis de 2007 el Consell Insular de Menorca va treure a concurs públic la primera revisió dels plans d'accions ambientals dels vuit municipis de Menorca i suport tècnic als ajuntaments en els tràmits necessaris per a l'aprovació, per part del Govern de les Illes Balears, dels plans d'acció revisats. Els vuit municipis han renovat el conveni de col·laboració per poder engegar aquesta primera revisió.

Per als municipis que emprenguin el procés de revisió dels plans d'acció, els beneficis a esperar rau en a recuperar l'impuls de la fase inicial de l'Agenda Local 21 amb l'aprofitament del coneixement acumulat durant els primers anys d'implantació. Això pot permetre que es defineixin projectes de major qualitat i adequació a la realitat municipal, que incideixin positivament en la qualitat de vida actual i futura de la ciutadania, i estimulin la participació ciutadana. Dins dels

ajuntaments, aquest procés ha de millorar la integració dels criteris de sostenibilitat, la coordinació i comunicació entre àrees i, en definitiva, la imatge municipal.

La revisió dels plans d'acció ambiental municipal és un procediment previst en els plans de seguiment de les agendes locals 21 dels municipis de Menorca aprovats el 2004. En aquests es recomana realitzar una revisió profunda dels PAAM en períodes de 4 anys, que permeti incorporar noves accions al PAAM a partir d'un procés de participació ciutadana que reculli les aportacions dels diferents agents socials i econòmics del municipi, i finalment obrir un procés de valoració que permeti establir les prioritats en la planificació de les accions que configuraran el nou Pla d'acció ambiental municipal.

De la mateixa manera que es va fer per als PAAM originals, els nous plans d'acció ambiental municipal revisats hauran de seguir la tramitació establerta en el Decret 123/2002, de 4 d'octubre, sobre la implantació de l'Agenda Local 21 als municipis de les Illes Balears:

- Aprovació pel Ple de l'Ajuntament.
- Validació per part del Comitè Insular d'Agenda Local 21, que elevarà informe a la Comissió Permanent de la Comissió Balear de Medi Ambient.
- Ratificació per part de la Comissió Balear de Medi Ambient, que determinarà en el seu cas la necessitat de modificar les inscripcions del municipi en el Registre Balear d'Agendes Locals 21 i a la Xarxa Balear de Sostenibilitat.

L'actualització dels PAAM ha de partir d'una avaluació exhaustiva del nivell d'implantació de cada Pla d'acció, que és diferent a cada municipi. Cal identificar, a partir d'aquesta avaluació, les principals debilitats i fortaleeses del PAAM vigent quant a tipologia de les accions i àmbits temàtics, organismes intervinents i limitacions competencials i pressupostàries que permetin l'optimització del nou Pla, en termes de factibilitat d'aconseguir els resultats esperats en els terminis establerts.

És necessari també la implicació activa dels càrrecs, tècnics i responsables municipals, que permeti la col·laboració i representació d'actuacions de totes les àrees de l'Ajuntament a partir de la idea que l'Agenda Local 21 no és exclusiva de l'àrea de Medi Ambient, sinó que implica el conjunt de la gestió dels ajuntaments.

La revisió dels plans d'acció ha de servir també per:

- Adaptar els objectius i accions dels PAAM a l'evolució legislativa, tècnica, econòmica i social dels aspectes relacionats amb el desenvolupament sostenible. És d'especial rellevància l'adopció dels Compromisos d'Aalborg com a reforç de les iniciatives locals i per donar impuls per revitalitzar l'Agenda Local 21.
- Adequar el Pla d'acció a l'evolució de la gestió local de la sostenibilitat.
- Ajustar el Pla en funció del nivell d'implantació de les accions del PAAM vigent per àmbits temàtics.
- Adequar el Pla a l'evolució de l'estat social, ambiental i econòmic del municipi.

- Fomentar la incorporació d'accions dels àmbits temàtics d'actuació menys representats en els PAAM vigents.

Per abordar amb èxit el procés de revisió dels plans d'acció caldrà reconsiderar els aspectes bàsics integrals del procediment inicial de disseny del PAAM: definició tècnica, comunicació municipal i participació ciutadana, per tal d'aconseguir la màxima implicació de tots els actors involucrats en aquest procés.

Els documents resultants d'aquesta primera revisió dels plans d'acció ambiental s'elaboraran en dues fases de treball:

FASE R-I	<ul style="list-style-type: none">▪ Doc 1. Document base per a la revisió▪ Doc 2. Actualització de dades ambientals
FASE R-II	<ul style="list-style-type: none">▪ Doc 3. Pla de participació▪ Doc 4. Pla d'actuació 2009-2012▪ Doc 5. Pla de seguiment

2. INTRODUCCIÓ

Aquest document és un resum del **Document 4. Pla d'actuació 2009-2012**, en el sentit que recull de manera resumida els indicadors de seguiment de cadascuna de les accions i projectes descrits en el Pla d'actuació.

El **Pla de seguiment 2009-2012**, cinquè dels documents previstos en aquest procés, és el document del Pla d'acció que defineix un sistema d'avaluació contínua i periòdica del desenvolupament i dels resultats obtinguts per implantar el Pla d'acció.

Aquest seguiment es realitza a partir d'**indicadors**, que són elements de quantificació que permeten mesurar l'evolució de cada Pla d'acció i/o els seus resultats, i determinar si les actuacions realitzades en el marc del Pla d'acció estan d'acord amb els objectius de l'Agenda Local.

Igualment, per controlar l'estat d'execució del Pla d'actuació en general, s'omple el Formulari de Seguiment

3. ORGANITZACIÓ DEL SEGUIMENT

Durant la primera fase del procés de revisió del Pla d'acció s'ha elaborat el **Document 2. Actualització de dades ambientals**, amb l'objectiu d'actualitzar les dades ambientals que van formar part de la Diagnosi Ambiental del PAAM 2004, i de dotar d'informació ambiental, social i econòmica actualitzada als ajuntaments, entitats i associacions del municipi i ciutadania en general, necessària per a poder fer noves propostes d'actuació i revisió de les actuals per a la redacció del PAAM 2009.

L'objectiu d'aquesta segona fase és poder fer el seguiment dels indicadors periòdicament, i poder extreure conclusions sobre de la implantació del Pla d'acció en el municipi.

Els resultats del seguiment del PAAM han de ser públics i explicats a la ciutadania, principalment als participants als Tallers de Participació Ciutadana.

D'altre banda existeixen els **indicadors clau de sostenibilitat**, definits per la Conselleria de Medi Ambient del Govern de les Illes Balears, que calculats anualment, també permeten estudiar el grau d'implantació del Pla d'acció i, en terme generals, la sostenibilitat del municipi.

Amb la finalitat d'aconseguir que tots els indicadors es calculin s'ha de definir un responsable del càlcul. El batlle o regidor responsable de l'Agenda Local 21 és el responsable final que això passi, però ha de delegar la responsabilitat del control de les dades a qui cregui més convenient. Per exemple, tots els indicadors que facin referència a sancions o compliment d'ordenances hauria de recaure en la policia, el control de consums municipals a un funcionari de l'àrea de serveis, les assistències a jornades o qualsevol altre acte a l'encarregat d'organitzar-ho, etc.

Per tant, en el moment en que s'està executant un projecte del PAAM, el responsable del projecte ha de definir exactament qui ha de ser la persona encarregada de calcular les dades per poder realitzar el seguiment de l'acció.

4. INDICADORS DE SEGUIMENT

A partir de les fitxes dels projectes, definides en el **Document 4. Pla d'actuació 2009-2012**, s'han extret els indicadors de seguiment aprovats.

Línia d'actuació: 1 GOVERNABILITAT

Tema: Participació ciutadana

Projecte1.1	(1)	Dinamització de la participació ciutadana
Descripció		Tenir en compte la opinió de la ciutadania en la gestió municipal i desenvolupament de projectes, pressupostos i disseny urbanístic, fomentant diversos mecanismes de participació.
Indicadors de seguiment/mètriques	de	Reunions o iniciatives realitzades Reglament redactat

Tema: Aigua

Projecte1.2	(2)	Web per consulta permanent analítiques aigua potable
Descripció		Habilitar un espai a la web de l'ajuntament on es pugui accedir a les analítiques de l'aigua de la xarxa.
Indicadors de seguiment/mètriques	de	Pàgina web: adreça Nombre de visites

Línia d'actuació: 2 GESTIÓ LOCAL CAP A LA SOSTENIBILITAT

Tema: Medi Ambient

Projecte2.1 (3)	Ordenances de sostenibilitat: residus, aigua, energia, paisatge
Descripció	Desenvolupar regulacions normatives locals sobre temes mediambientals adequades i adaptades a la realitat del municipi.
Indicadors de seguiment/mètriques	Seguiment de noves ordenances aprovades.

Tema: Educació

Projecte2.2 (4)	Fomentar les Agendes 21 escolars
Descripció	<p>Engrescar als centres educatius a adherir-se a un compromís per aplicar criteris de sostenibilitat a escala escolar i el seu entorn més immediat, realitzant plans i projectes dins les seves possibilitats.</p> <p>Adherir-se a la dinàmica de les Agendes 21 escolars que se'ns recomani des de la coordinació insular d'Agendes 21 municipals, per tal d'avançar de manera conjunta, principalment els municipis de llevant.</p>
Indicadors de seguiment/mètriques	<p>Adhesió dels centres a un codi de bones pràctiques ambientals</p> <p>Seguiment dels projectes desenvolupats per les escoles</p>

Tema: Energia

Projecte2.3	(5)	Sensibilització sobre l'ús eficient de l'energia
Descripció		Campanyes de sensibilització i educació ambiental sobre l'estalvi i l'eficiència energètica a tots els sectors d'activitat.
Indicadors de seguiment/mètriques		Seguiment del consum elèctric global del municipi Seguiment del consum per diferents fonts energètiques (benzina, gas-oil, etc.) Indicadors Clau IC14 i IC15

Tema: Residus

Projecte2.4	(6)	Implantar mesures fiscals i/o normatives que fomentin la reducció de residus en els diferents sectors d'activitats
Descripció		Estudiar i implantar quin pot ser el millor mètode per implantar al municipi de Maó un sistema de recollida de residus, selectiu, eficient i que fomenti la reducció. Implantar una nova fiscalitat dels residus, preferiblement de manera unificada a nivell insular, que incorpori el criteri de minimització, segregació de les diferents fraccions i reflecteixi els costos reals de la gestió dels residus.
Indicadors de		Mesures implantades

seguiment/mètriques	Resultats obtinguts. Variació en la generació de residus
----------------------------	---

Tema: Residus

Projecte2.5 (7)	Definir un sistema de control i seguiment del manteniment de fosses sèptiques
Descripció	Instaurar la obligatorietat de realitzar tasques de control i manteniments periòdics de les fosses sèptiques del municipi, especialment de totes les fosses no connectades a la xarxa de clavegueram. Fer un inventari de fosses sèptiques i zonificar-ho sobre plànols. Donar prioritat d'actuació a les àrees més vulnerables.
Indicadors de seguiment/mètriques	Nova ordenança o normativa Registre d'actuacions

Línia d'actuació: 3 BENS NATURALS COMUNS

Tema: Aigua

Projecte3.1 (8)	Construcció de dipòsits pluvials en zones urbanes i industrials
Descripció	Planificar la construcció de dipòsits municipals per la recollida de pluvials al municipi, als llocs més indicats

	<p>segons les infraestructures de sanejament i pluvials existents, i també més adequats per fer factible la seva reutilització.</p> <p>Promoure entre els particulars la recuperació de cisternes a les reformes i la construcció de cisternes o dipòsits en obra nova per usar en doble xarxa.</p>
Indicadors de seguiment/mètriques	<p>Nombre de noves instal·lacions i capacitat.</p> <p>Inventari del usos i volum de l'aigua recollida</p> <p>Seguiment del consum d'aigua potable.</p> <p>Indicador Clau IC11</p>

Tema: Aigua

Projecte3.2 (9)	Planificar eliminació d'abocaments d'efluents de depuradores als barrancs i pous d'infiltració
Descripció	<p>Revisar el funcionament i punts d'abocament de les aigües depurades de totes les estacions depuradores del municipi, per tal de planificar el millor mètode d'eliminació o reutilització de l'aigua i evitar riscos de contaminació del sòl o l'aquífer.</p>
Indicadors de seguiment/mètriques	<p>Inventari de EDARS en actiu i mètode d'eliminació de l'efluent.</p> <p>Mesures i millores aplicades</p> <p>Indicador Clau IC12</p>

Tema: Aigua

Projecte3.3	(10)	Reducció consum d'aigua de la població
Descripció		Campanyes continuades de sensibilització adreçades al consum eficient de l'aigua entre la ciutadania en general. Implantació de normativa específica que indueixi a l'estalvi d'aigua, fomenti la reutilització i el seu ús eficient.
Indicadors de seguiment/mètriques		Seguiment del consum d'aigua. Indicador Clau IC11

Tema: Aigua

Projecte3.4	(11)	Obligació doble xarxa aigües grises en noves places turístiques i residencials
Descripció		Implantar la obligatorietat de doble xarxa d'aigua a les noves places turístiques i residencials, per tal d'evitar l'ús d'aigua potable per usos no de boca i fomentar la reutilització d'aigües grises o pluvials.
Indicadors de seguiment/mètriques		Llicències d'obra Aprovació normativa Indicador Clau IC12

Tema: Aigua

Projecte3.5 (12)	Separació d'aigües residuals industrials i tractament diferenciat
Descripció	<p>Evitar l'abocament directe de les aigües residuals procedents d'activitats industrials a la xarxa de clavegueram, per prevenir malfuncionaments a la depuradora municipal.</p> <p>Caracteritzar els efluents de les zones industrials i planificar si és necessari un pretractament o tractament diferenciat per descontaminar les aigües abans de passar al clavegueram.</p>
Indicadors de seguiment/mètriques	Indicador Clau IC12

Tema: Aigua

Projecte3.6 (13)	Obligació ús mànegues amb pistola i temporitzador a les zones nàutiques.
Descripció	<p>Prendre mesures per reduir el consum d'aigua en la neteja d'embarcacions al port .</p> <p>Obligar a instal·lar a totes les concessions nàutiques mecanismes d'estalvi d'aigua, com per exemple les mànegues amb aire a pressió, amb sistema de pistola per controlar l'obertura i tancament i temporitzadors per escurçar el temps d'ús.</p>
Indicadors de seguiment/mètriques	Nombre de torretes amb aquest sistema

	Indicador Clau IC11
--	---------------------

Tema: Aigua

Projecte3.7	(14)	Reducció pèrdues a la xarxa de distribució
Descripció		Continuar amb la sectorització i altres mètodes de detecció de pèrdues a la xarxa de distribució de l'aigua potable.
Indicadors de seguiment/mètriques		Evolució dels casos detectats Avaluació de les pèrdues Indicador Clau IC11

Tema: Aigua

Projecte3.8	(15)	Jardineria amb planta autòctona a tota la obra pública
Descripció		Implantació de la tipologia de vegetació autòctona en els ajardinaments de les obres públiques, per tal reduir els requeriments hídrics dels espais verds
Indicadors de seguiment/mètriques		Nombre d'obres públiques amb jardineria Indicador Clau IC11

Tema: Aigua

Projecte3.9	(16)	Instal·lar registres per inspecció municipal d'abocaments al clavegueram de les indústries.
--------------------	-------------	--

Descripció	Actualment no hi ha un mètode per poder obtenir mostres representatives, pel que es fa necessari la instal·lació de registres. Planificar i normativitzar la instal·lació de registres en les connexions al clavegueram de les activitats industrials.
Indicadors de seguiment/mètriques	Autoritzacions al clavegueram anuals Normativa aprovada Inspeccions realitzades

Tema: Aigua

Projecte 3.10 (17)	Separació de col·lectors pluvials i residuals en tota obra nova
Descripció	Implantar progressivament la separació dels col·lectors pluvials i residuals a tota la xarxa municipal.
Indicadors de seguiment/mètriques	Trams de xarxa separativa. Nou pla de sanejament

Tema: Aigua

Projecte 3.11 (18)	Incrementar els usos d'aigua no potable als diferents serveis municipals
Descripció	Identificar i quantificar els usos actuals i estimar les possibles utilitats de l'aigua depurada o de pluja per a usar

	en diferents serveis municipals: neteja viària, rec, obra pública, etc.
Indicadors de seguiment/mètriques	Quantitat d'aigua reutilitzada Indicador Clau IC12

Tema: Aigua

Projecte 3.12 (19)	Reutilització aigua de pluja o depurada per neteja nàutica
Descripció	Evitar l'ús d'aigua potable per a la neteja nàutica i planificar les instal·lacions necessàries per utilitzar aigua reutilitzada. Estudiar i aplicar la reutilització d'aigua també per a la neteja de vehicles
Indicadors de seguiment/mètriques	Quantitat d'aigua reutilitzada per usos nàutics. Conveni amb Autoritat Portuària de Balears. Iniciatives per a la reutilització en neteja de cotxes Indicador Clau IC12

Tema: Aigua

Projecte 3.13 (20)	Obligar ús aigua depurada per nous jardins en zones turístiques o residencials
Descripció	Establir mitjançant una ordenança o altra norma local la

	obligatorietat de reutilitzar aigua depurada per a les zones verdes i ajardinaments en zones turístiques i residencials
Indicadors de seguiment/mètriques	Augment ús aigua reutilitzades Instal·lacions per a la reutilització (licències obres, etc...) Indicador Clau IC12

Tema: Aigua

Projecte 3.14 (21)	Reducció del consum d'aigua als edificis municipals
Descripció	Disminuir progressivament el consum d'aigua potable a les dependències municipals.
Indicadors de seguiment/mètriques	Seguiment del consum per edificis Indicador Clau IC11

Tema: Energia

Projecte 3.15 (22)	Desenvolupar un pla d'aprofitament d'energies renovables disponibles al municipi
Descripció	Estudiar, planificar i executar un programa que permeti el màxim aprofitament d'energies renovables disponibles al municipi. El pla hauria de contemplar l'estalvi, l'eficiència energètica i la diversificació de les fonts primàries d'energia per tal d'aconseguir una reducció del consum energètic actual fonamentat en els combustibles fòssils.
Indicadors de seguiment/mètriques	Redacció del pla Fases execució pla

Tema: Renous

Projecte 3.16 (23)	Prevenició de la contaminació acústica
Descripció	Reducció dels nivells de renous a la ciutat
Indicadors de seguiment/mètriques	Denúncies per renous Iniciatives d'aplicació de la Llei 1/2007 contra la contaminació acústica de les Illes Balears

Línia d'actuació: 4 CONSUM I FORMA DE VIDA RESPONSABLE

Tema: Residus

Projecte4.1	(24)	Campanyes per incrementar la recollida selectiva
Descripció		Realitzar iniciatives de sensibilització i educació cap a la ciutadania i sectors concrets destinats a augmentar els nivells de recollida selectiva de totes les fraccions.
Indicadors de seguiment/mètriques		Seguiment de la quantitat de residus recollits selectivament Indicador Clau IC13

Tema: Residus

Projecte4.2	(25)	Instal·lar fonts d'aigua mineral als edificis públics
Descripció		Instal·lar fonts d'aigua mineral als edificis públics, per tal de reduir l'ús d'aigua embotellada per part de treballadors i visitants.
Indicadors de seguiment/mètriques		Nombre de fonts instal·lades

Tema: Residus

Projecte4.3	(26)	Campanyes per eliminació de fems de cans als carrers
Descripció		Aconseguir una major implicació i sensibilització dels propietaris d'animals domèstics per a que no deixin els excrements al carrer.

Indicadors de seguiment/mètriques	Nombre de denúncies i sancions imposades
--	--

Tema: Residus

Projecte4.4 (27)	Reducció del consum de paper als edificis municipals
Descripció	Implantar normes que contribueixin a la reducció del consum de paper als edificis municipals. Identificar usos innecessaris, replantejar processos i simplificar tràmits per reduir l'ús de paper
Indicadors de seguiment/mètriques	Seguiment de les compres de paper

Tema: Residus

Projecte4.5 (28)	Augmentar el nombre de contenidors de reciclatge d'olis
Descripció	Dotar a la ciutat de més punts de recollida d'oli i sensibilitzar a la població per a que incrementi i millori el seu ús.
Indicadors de seguiment/mètriques	Litres d'oli vegetal recollits anualment Litres d'olis minerals Indicador Clau IC13

Tema: Residus

Projecte4.6	(29)	Campanyes de reducció de bosses de plàstic
Descripció		Reduir progressivament l'ús abusiu de bosses de plàstic als comerços, mitjançant la promoció d'altres mitjans tradicionals com les senalles i carretons, l'aprofitament de les caixes de cartró dels supermercats o la substitució per altres materials menys contaminants i biodegradables com el paper o el midó de blat o de patata.
Indicadors de seguiment/mètriques		Iniciatives promogudes per l'Ajuntament. Iniciatives privades. Indicador Clau IC13

Tema: Residus

Projecte4.7	(30)	Increment de barriades amb recollida selectiva de matèria orgànica
Descripció		Augmentar les zones amb servei de recollida selectiva de matèria orgànica al municipi.
Indicadors de seguiment/mètriques		Carrers o barriades amb recollida de matèria orgànica Quantitat i qualitat de la matèria orgànica recollida al municipi Indicador Clau IC13

Tema: Residus

Projecte4.8 (31)	Millora contínua dotació i ubicació contenidors fems i reciclatge
Descripció	Continuar treballant en la millora de la recollida domiciliària de fems, tant les fraccions de rebuig com la recollida selectiva. Adequar la dotació de contenidors segons les ratios recomanades de usuaris per contenidor i triar les ubicacions més adequades.
Indicadors de seguiment/mètriques	Peticions dels ciutadans. Inventari de canvis i noves ubicacions. Indicador Clau IC13

Tema: Residus

Projecte4.9 (32)	Seguiment dels abocadors incontrolats
Descripció	Continuar fer un seguiment de la problemàtica dels abocadors incontrolats que apareixen tan en medi urbà com rural, planificant la seva recuperació.
Indicadors de seguiment/mètriques	Seguiment dels punts ja identificats i tractats en el projecte <i>Clausura i restauració d'abocaments incontrolats</i> desenvolupat els anys 2006-2008. Inventari dels possibles nous punts. Sancions imposades.

Tema: Energia

Projecte 4.10 (33)	Reducció consum energètic als edificis municipals, vies públiques i empreses
Descripció	<p>Fer un seguiment de la despesa energètica de les dependències municipals i vies públiques per identificar i corregir els consums energètics poc eficients.</p> <p>Emprendre mesures per conscienciar també als comerços i a les empreses privades.</p>
Indicadors de seguiment/mètriques	<p>Seguiment de la facturació elèctrica</p> <p>Reducció del consum energètic del municipi</p> <p>Indicador Clau IC14 i IC15</p>

Tema: Energia

Projecte 4.11 (34)	Reducció contaminació lumínica
Descripció	<p>Continuar identificant punts conflictius, tan públics com privats, que originen contaminació per excés d'il·luminació, eliminant les molèsties a les persones i a la fauna nocturna i reduint la despesa energètica per l'ús ineficient.</p> <p>Control de les intensitats, direccions, horaris o rangs espectrals dels diferents punts de llum, i adequar-los a les necessitats de les activitats previstes en la zona en què s'han instal·lat els llums.</p>
Indicadors de	Punts de llums de l'enllumenat públic que s'han

seguiment/mètriques	<p>intervingut anualment.</p> <p>Control del consum de l'enllumenat públic.</p> <p>Peticions a privats de millora de l'enllumenat.</p> <p>Indicador Clau IC14 i IC15</p>
----------------------------	--

Tema: Medi Ambient

Projecte4.12 (35)	Incorporació de criteris ètics, ambientals i socials a la compra i contractació pública
Descripció	Aplicar els principis del consum ètic i responsable en les compres i contractacions de l'Ajuntament de Maó
Indicadors de seguiment/mètriques	<p>Percentatge de compra responsable sobre el total de despesa</p> <p>Nombre de contractacions amb aplicació de criteris de sostenibilitat i/o ètics i socials.</p>

Línia d'actuació: 5 PLANIFICACIÓ I DISSENY URBANÍSTIC

Tema: Urbanisme

Projecte5.1 (36)	Planificació i disseny urbanístic
Descripció	Evitar el creixement urbà desmesurat, racionalitzar l'ús de sòl disponible, i planificar la ubicació dels equipaments i serveis del municipi de manera coherent amb un model de ciutat més sostenible. Regenerar i reordenar les zones

	degradades, revitalitzar el centre, el port, i totes les barriades en general, preservant els elements característics i millorant la connectivitat entre elles.
Indicadors de seguiment/mètriques	Aprovació i aplicació directrius del nou PGOU. Normes específiques de regulació paisatgística i d'equipament urbà. Indicador Clau IC8, IC9 i IC10

Tema: Urbanisme

Projecte 5.2 (37)	Aplicar criteris de sostenibilitat a tots els projectes d'obres i instal·lacions
Descripció	Redactar i aprovar un manual de bones pràctiques ambientals d'obligada aplicació en els projectes d'execució d'obres i instal·lacions públiques. Aprofitar la informació generada per altres administracions que apliquen la mateixa mesura.
Indicadors de seguiment/mètriques	Edició del manual. Seguiment dels criteris aplicats als projectes executats Conveni amb Govern Balear per aplicació de la mesura 1.1.1 del Pla d'acció per la Lluita Contra el Canvi Climàtic a les Illes Balears

Tema: Urbanisme

Projecte5.3	(38)	Regulació paisatgística de la façana marítima
Descripció		Estudiar la situació actual i evolució històrica de la façana marítima d'ambdues riberes del port, per tal d'elaborar una regulació estètica que impedeixi la degradació paisatgística de l'entorn del port de Maó, i estableixi criteris per mantenir o millorar les diferents unitats estètiques que el componen.
Indicadors de seguiment/mètriques		Criteris inclosos al nou PGOU Realització d'estudis Aprovació normativa local específica

Tema: Urbanisme

Projecte5.4	(39)	Regulació estètica dels nuclis tradicionals
Descripció		Estudiar i regular l'estètica urbana dels nuclis tradicionals del municipi per tal de mantenir la seva fisonomia en els creixements, reformes i demés intervencions.
Indicadors de seguiment/mètriques		Criteris inclosos al nou PGOU Realització d'estudis Aprovació normativa local específica

Tema: Patrimoni

Projecte5.5	(40)	Recuperació patrimoni històric i cultural
--------------------	-------------	--

Descripció	<p>Continuar identificant tot el patrimoni històric i cultural del municipi, tant públic com privat.</p> <p>Fomentar la restauració del patrimoni.</p> <p>Realitzar accions de difusió d'aquests valors.</p>
Indicadors de seguiment/mètriques	<p>Ampliacions del catàleg de patrimoni històric i etnològic.</p> <p>Programes d'activitats relacionades amb la promoció i conservació del patrimoni.</p>

Tema: Urbanisme

Projecte5.6 (41)	Rehabilitació i potenciació de les zones verdes municipals
Descripció	<p>Incrementar i millorar els espais verds de la ciutat i fomentar el seu ús com a espai d'oci per part de la població en general. Portar una gestió i manteniment adequats a l'ús de l'espai i amb pràctiques sostenibles.</p>
Indicadors de seguiment/mètriques	<p>Superfície de nous espais</p> <p>Millores en parcs ja existents</p> <p>Iniciatives de difusió</p>

Tema: Urbanisme

Projecte5.7 (42)	Nou enrajolat al centre comercial de Maó
-------------------------	---

Descripció	Canviar l'actual enrajolat dels carrers peatonals del centre de Maó i identificar-lo com a espai peatonal i comercial, preferiblement amb el mateix tipus de paviment i equipaments ornamentals.
Indicadors de seguiment/mètriques	Redacció i execució del projectes de remodelació. Iniciatives de senyalització i difusió

Tema: Urbanisme

Projecte 5.8 (43)	Projecte recollida aigua i plaques solars a POIMA i nous blocs d'edificis
Descripció	Obligar a les noves edificacions, especialment les naus industrials i blocs de pisos, a instal·lar sistemes de recollida de pluvials i sistemes de captació d'energia solar tèrmica o fotovoltaica.
Indicadors de seguiment/mètriques	Normativa local que reguli aquestes aplicacions. Llicències concedides amb aquests requisits. Nombre d'edificis nous amb un o ambdós d'aquests requeriments. Indicador Clau IC11, IC14 i IC15

Línia d'actuació: 6 MILLOR MOBILITAT, REDUIR EL TRÀNSIT

Tema: Mobilitat

Projecte6.1	(44)	Vehicles municipals eficients i ecològics
Descripció		Incrementar el nombre de vehicles dedicats a tasques municipals de categoria ecològica: vehicles més eficients i menys contaminats, vehicles amb motors híbrids, vehicles amb biocombustibles, etc.
Indicadors de seguiment/mètriques		Nombre de vehicles nous Indicador Clau IC7

Tema: Mobilitat

Projecte6.2	(45)	Pla de mobilitat sostenible
Descripció		Redacció per part d'una empresa especialitzada d'un pla de mobilitat sostenible per al municipi, que ordeni i pacifiqui la circulació rodada, els transport de mercaderies dins la ciutat, el transport públic, els vials i itineraris peatonals, la seguretat vial, l'accessibilitat de tot tipus d'usuaris, i que integri i dinamitzi els mitjans no motoritzats com la bicicleta.
Indicadors de seguiment/mètriques		Contractació dels serveis d'estudi i redacció tècnica del pla Aprovació del pla. Fase d'execució. Indicador Clau IC7

Tema: Mobilitat

Projecte6.3	(46)	Manteniment integral i difusió de la xarxa de camins rurals
Descripció		<p>Continuar amb el manteniment de la xarxa de camins rurals del municipi, incrementant el nombre de vies recuperades i mantingudes amb regularitat.</p> <p>Tenir cura tant de la vegetació, com del paviment, i també del manteniment de les parets seques.</p> <p>Fer els manteniments amb els mitjans més adequats a cada tipus de vials, preferiblement amb mitjans poc mecanitzats, mantenint la vegetació representativa i la fisonomia del lloc.</p> <p>Caracteritzar i informar sobre les característiques de cada camí (tipus paviment, tipus circulació pel que és apta...)</p> <p>Difondre la utilitat de la xarxa de camins rurals del municipi per potenciar el seu ús.</p>
Indicadors de seguiment/mètriques		<p>Pla de manteniment anual dels camins</p> <p>Iniciatives de difusió</p> <p>Nombre de peticions o queixes dels usuaris</p>

Tema: Mobilitat

Projecte6.4	(47)	Projectes de carrils bici i senders peatonals
Descripció		Habilitació de senders peatonals i carrils específics per

	<p>bicicletes que uneixin diversos punts d'interès.</p> <p>Especialment:</p> <p>Itineraris de barriades i camins escolars.</p> <p>Entre Maó i els nuclis veïns, Sant Lluís i Es Castell</p> <p>Rutes perifèriques : La Salle - Via Ronda - Fort de l'Eau i enllaç amb els Instituts</p>
<p><i>Indicadors de seguiment/mètriques</i></p>	<p>Longitud de nous carrils bici i senders.</p> <p>Indicador Clau IC7</p>

Línia d'actuació: 8 ECONOMIA LOCAL VIVA I SOSTENIBLE

Tema: Activitat econòmica

Projecte8.1 (48)	Aconseguir l'excel·lència en el comerç i les empreses de Maó
Descripció	<p>Promoure la qualitat del servei en el comerços i les empreses, implicant-los amb segells de qualitat i certificacions oficials.</p> <p>Dinamització econòmica del municipi, sota una imatge conjunta, mitjançant un compromís amb la sostenibilitat local i un model de turisme respectuós amb l'entorn.</p>
Indicadors de seguiment/mètriques	<p>Evolució del nombre d'empreses i comerços amb certificacions oficials.</p> <p>Nombre d'empreses i comerços adherits a bones pràctiques.</p>

Tema: Acció social

Projecte8.2 (49)	Donar vida a les barriades
Descripció	<p>Engegar mesures i iniciatives diverses orientades a revitalitzar les activitats socials a les barriades, fomentant les activitats de les associacions de veïns, habilitant punts de trobada i espais de comunicació, dinamitzant els petits comerços, etc.</p>
Indicadors de seguiment/mètriques	<p>Seguiment del nombre d'associacions de veïns actives.</p>

seguiment/mètriques	<p>Seguiment de les activitats promogudes per les associacions</p> <p>Inventari de dotacions comercials i altres serveis per barriades</p> <p>Reunions periòdiques amb les AAVV</p>
----------------------------	---

Línia d'actuació: 9 IGUALTAT I JUSTÍCIA SOCIAL

Tema: Acció social

Projecte 9.1 (50)	Promoció d'habitatges de lloguer amb serveis comunitaris per gent gran
Descripció	Oferir una borsa d'habitatges amb les característiques adequades per la gent gran i dotar-les dels serveis necessaris per facilitar el seu desenvolupament diari, mantenint una certa autonomia.
Indicadors de seguiment/mètriques	<p>Iniciatives engegades.</p> <p>Nombre d'usuaris acollits a les iniciatives.</p>

Tema: Acció social

Projecte 9.2 (51)	Elaborar un pla d'accessibilitat
Descripció	Elaborar un pla d'accessibilitat que reguli la eliminació de barreres arquitectòniques i la millora de la connectivitat entre diferents espais de la ciutat, així proposi la

	implantació progressiva de mitjans telemàtics d'accés a les informacions i tràmits de les administracions.
Indicadors de seguiment/mètriques	Elaboració i aprovació del pla. Execució de les actuacions previstes al pla

Línia d'actuació: 10 DEL LOCAL AL GLOBAL

Tema: Educació

Projecte 10.1 (52)	Programes permanents d'educació ambiental per joves i adults
Descripció	Mantenir permanentment programes d'educació ambiental adreçats a totes les edats, amb temàtiques diverses i específiques, tant d'àmbit local com global.
Indicadors de seguiment/mètriques	Contingut dels programes educatius anuals d'oferta complementària Campanyes de sensibilització engegades. Iniciatives d'educació ambiental portades a terme pels propis centres educatius.

5. INDICADORS CLAU DE SOSTENIBILITAT

Com s'ha explicat anteriorment, la Conselleria de Medi Ambient del Govern de les Illes Balears defineix 15 indicadors clau que anualment, tots els municipis de les Illes Balears que segueixen el procés d'Agenda Local 21, han de calcular. Això permet comparar tots els municipis entre si i valorar conjuntament la sostenibilitat dels municipis balears.

A continuació presentem els 15 indicadors clau de sostenibilitat:

IC1 Índex de pressió humana

Població de dret
IPH màxim (persones)
IPH promig anual (persones)

IC2 Capacitat d'allotjament

Allotjament residencial (places)
Places turístiques
Capacitat d'allotjament (places)

IC3 Índex d'estacionalitat turística

Ocupació mitjana anual (%)

IC4 Indicador d'estrés turístic

Estrés turístic màxim
Valor promig anual

IC5 Ocupació laboral per sector

Sector I (primari)
Sector II (secundari)
Sectors III i IV (terciari)

IC6 Percentatge d'immigrants

Població estrangera (habitants)
Percentatge s/població total (%)

IC7 Parc de vehicles

Total vehicles
Vehicles per cada 100 habitants

IC8 Ocupació del sòl

Sòl urbà i urbanitzable (%)
Superfície cultivada (%)

IC9 Intensitat de l'ocupació del sòl

Intensitat total (ha/hab)
Sòl urbà i urbanitzable (ha/hab))
Superfície cultivada (ha/hab)

Planejament i superfície

IC10 protegida

Sòl protegit (ha)
Percentatge sòl protegit (%)
Sòl protegit per habitant (ha/hab)
Consum aigua per habitant dret i

IC11 dia

Consum total anual (m3)
Consum per habitant i dia (l)
Volum aigua tractada a la

IC12 depuradora

Cabal depurat EDAR (m3)
Sanejament per habitant i dia (l)
Volum aigua reutilitzada
Percentatge aigua reutilitzada

IC13 Producció de residus

Residus per habitant i dia (Kg)
Tones recollides vidre
Tones recollides paper i cartró
Tones recollides envasos
Tones recollides compost
Kg per hab. de dret vidre
Kg per hab. de dret paper i cartró
Kg per hab. de dret envasos
Kg per hab. de dret compost
Percent. de residus recuperats

IC14 Consum total d'energia

Consum gasos liquiats (TEP)
Consum combustible liquid (TEP)
Consum electricitat (TEP)
Total consum (TEP)
Consum per habitant (TEP/hab)

IC15 Consum d'energia elèctrica

Consum elèctric illa (TEP)
Consum per habitant (TEP/hab)

6. FORMULARI DE SEGUIMENT

Com s'ha explicat anteriorment, per portar a terme un control de l'estat d'execució del Pla d'actuació, és a dir, per determinar i conèixer quines accions estan acabades, quines en execució i quines pendents, s'omple el Formulari de Seguiment de la Xarxa Balear de Sostenibilitat.

Aquesta tasca s'ha de realitzar anualment per avaluar com s'està desenvolupant el Pla d'actuació i si es segueixen les prioritats d'actuació marcades, i per tant, poder actuar en conseqüència.

El seguiment de l'estat d'execució del Pla d'actuació s'ha de presentar davant el Taller de participació ciutadana, perquè els ciutadans que participen del procés coneguin de primera mà com s'està desenvolupant l'Agenda Local 21 i si l'ajuntament segueix les valoracions i prioritats que ells/es van definir. També s'ha de presentar davant el Comitè Insular d'Agenda Local 21 i la Xarxa Balear de Sostenibilitat.

El Formulari de Seguiment es pot trobar a la pàgina web de la Xarxa Balear de Sostenibilitat <http://al21.caib.es>